

Sygn. akt I C 587/15 upr.

Dnia 6 lipca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Grażyna Poręba

Protokolant st. sekr. sąd. Katarzyna Chochla

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 czerwca 2016 r. w N.

sprawy z powództwa P. S.

przeciwko P. Z.

o zapłatę

I. oddala powództwo,

II. zasądza od powoda P. S. (NIP (...)) na rzecz pozwanego P. Z. (pesel (...)) kwotę 1.717 (jeden tysiąc siedemset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu,

III. nakazuje ściągnąć od powoda P. S. (NIP (...)) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w N. kwotę 986,76 (dziewięćset osiemdziesiąt sześć 76/100) złotych tytułem wydatków wyłożonych tymczasowo ze środków Skarbu Państwa.

Sygn. akt I C 578/15 upr

Z/

1. (...)

2. (...)

3. (...)

2016-07-06 SSR:

Sygn. akt I C 587/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 06 lipca 2016 roku

Powód **P. S.**, w pozwie wniesionym do tut. Sądu w dniu 13 lutego 2015 r. domagał się od pozwanego P. Z. zapłaty kwoty 9.319,13 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a także zasądzenia od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. (k. 1-8)

W uzasadnieniu żądania pozwu, powód wskazał, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, w dniu 27 czerwca 2014 r. zawarł z pozwanym umowę o wykonanie usług budowlano-remontowych, której przedmiotem było wykonanie prac wykończeniowych w budynku mieszkalnym przy ul. (...) w N.. Podniósł, iż wykonał wszelkie prace wraz z podwykonawcą W. P. (1) przy użyciu własnych materiałów. Podał, że pozwany dokonał odbioru prac, lecz zakwestionował jakość ich wykonania. Powód wystawił pozwanemu fakturę VAT na kwotę 14.040,00 zł tytułem wynagrodzenia za pracę, lecz pozwany odmówił przyjęcia i rozliczenia faktury, powołując się na brak odbioru prac,

a także na złożoną ustnie reklamację wad oraz straty związane z wykonaniem prac. Wskazał, iż pozwany jedynie częściowo zapłacił mu wynagrodzenie, tj. w kwocie 4.000,00 zł. Powód podał, iż pisemnie wzywał pozwanego do dobrowolnego uiszczenia należności, wynikających z zawartej umowy w łącznej kwocie 9.319,13 zł, z czego kwota 9.040,00 zł tytułem wynagrodzenia za usługi, zaś kwoty 15,97 zł i 263,16 zł tytułem zapłaty za materiały budowlane, lecz pozwany nie dokonał zapłaty należności. Reasumując powód podniósł, iż przedmiotowe prace zostały zakończone w dniu 01 sierpnia 2014 r., a odebrane przez pozwanego w dniu 02 sierpnia 2014 r. Nadto podał, że niniejszy spór między stronami sprowadza się wyłącznie do roszczeń z tytułu rękojmi za wady.

Powód wyjaśnił, że przeważająca część roszczenia bo w kwocie 9.319,13 stanowi dopłatę do kosztów wyłącznie usługi robocizny wynikających z faktury nr (...) z 1 sierpnia 2014, klient – pozwany zapłacił za materiały budowlane kwotę 5.000 zł.

W dniu 31 marca 2015 r. tut. Sąd w uwzględnieniu żądania pozwu wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, sygn. akt I Nc 936/15. (k. 75)

Od powyższego nakazu zapłaty, pozwany **P. Z.** wniósł sprzeciw, w którym domagał się oddalenia powództwa w całości, a także zasądzenia od powoda kosztów procesu wg norm przepisanych. (k. 78-88)

Pozwany uzasadniając swoje stanowisko podniósł, iż powództwo nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż odstąpił on skutecznie od umowy zawartej z powodem, na zasadzie rękojmi za wady fizyczne dzieła określonej w przepisach art. 637 § 1 i 2 k.c. Podał, iż wyliczone i zgłoszone do wiadomości powoda uchybienia są istotne i poważne, a ich naprawa łączy się z koniecznością wyłożenia znacznych kosztów. Zdaniem pozwanego, odstąpienie od umowy o dzieło zawartej z powodem było skuteczne, co zwalnia pozwanego w całości od obowiązku zapłaty wynagrodzenia na rzecz powoda. Zaprzeczył, że umówił się z powodem na wynagrodzenie za robociznę w kwocie 14.040 zł., na którą wystawiono fakturę bowiem strony ustaliły wynagrodzenie w kwocie 9.000 zł. a wobec wykrytych wad wypłacił powodowi kwotę 4.000 zł. za robociznę a pozostała kwota 5.000 zł. w jego ocenie miała pokryć koszt poprawek.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód P. S., w ramach prowadzonej działalności gospodarczej B.-K. Usługi (...) w dniu 27 czerwca 2014 r. zawarł z pozwanym P. Z. umowę o dzieło (o wykonanie usług budowlano-remontowych), której przedmiotem było wykonanie prac wykończeniowych w budynku mieszkalnym przy ul. (...) w N..

Powód w dniu 27 czerwca 2014 r. zawarł umowę o roboty budowlane z podwykonawcą W. P. (1), prowadzącym firmę pn. (...), w ramach której powód jako wykonawca powierzył podwykonawcy wykonanie robót budowlanych polegających na wykonaniu prac wykończeniowych w przedmiotowym budynku przy ul. (...) w N..

Powyższe umowy nie zawierały szczegółowego ustalenia: zakresu robót, ceny planowanych robót oraz terminu ich zakończenia.

Ustnie strony ustaliły, iż powód wykona podwieszenie sufitów, i dodatkowe obniżenie w kuchni i salonie na halogeny, zedrze stare farby, wyrówna ściany, położy gładzie i wymaluje ściany, przedłuży ścianę w kuchni, położy nową ściankę między pokojem a pomieszczeniem technicznym, kolejne w salonie i przy wejściu do piwnicy i strychu wraz z wnęką. Ponadto powód miał położyć parapety i wykonać szpalety.

Strony nie rozmawiały o samym procesie technologicznym i szczegółowych czynnościach mających na celu osiągnięcie celu jakim było przygotowanie domu do zamontowania drzwi, mebli, ułożenia paneli i zamieszkania. Jednak pomiędzy stronami była mowa o czynnościach wymienionych wyżej a pozwany wyartykułował i wyraźnie określił jakie są jego oczekiwania co do końcowego efektu, zaznaczył, że przedmiotem umowy ma być remont generalny przystosowujący dom pochodzący z przełomu lat 60 i 70 –tych do zamieszkania w estetycznych warunkach. W trakcie ustaleń były podnoszone przez pozwanego kwestie krzywych ścian i braku prostych kątów, problemy te były uwypuklone. Powód

zagwarantował, że poradzi sobie z tym problemem. Strony umówiły się na wynagrodzenie za tak określony przedmiot w kwocie 9.000 zł. za robociznę.

Po rozpoczęciu realizacji umowy pozwany zlecił wykonanie dodatkowych prac tj. podniesienie otworu na drzwi wejściowe i wykonanie dodatkowej ścianki w sypialni. Ze strony powoda nie została podana kwota za powyższe prace, pozwany oczywiście był świadom konieczności dopłaty.

W trakcie robót pozwany był na budowie systematycznie i na bieżąco zgłaszał, że ściany są nadal nierówne i zaproponował położenie płyt gipsowych na co powód stwierdził, że będzie prostował ściany. Pod koniec remontu pozwany zgłaszał zacieki na ścianach, ich nieprawidłowe wyszlifowanie i wymalowanie.

Po zakończeniu prac powód sporządził samodzielnie ogólnikowy kosztorys wykonanych przez niego prac opiewający na łączną kwotę 14.040 zł. brutto przy zastosowaniu i uwzględnieniu rabatu 920 zł. Dokument został doręczony pozwanemu, który go nie zaakceptował. Strony spotkały się a pozwany zgłosił powodowi reklamację co do jakości wykonanej usługi. Powód przyznając, iż ściany są krzywe i nie ma kątów prostych, czego w jego ocenie nie miał naprawiać oraz, że są niedoszlifowania, zlewki farby i krzywo zamontowany parapet zaproponował następujące rozwiązania: poprawki na szybko w tym samym dniu lub najbliższym przy równoczesnej zapłacie wynagrodzenia lub jego obniżenie o 1.000 zł. Obydwie propozycje pozwany odrzucił nie wiedząc jaki miałyby być zakres poprawek. Strony rozważyły wynajęcie zewnętrznej firmy, która wykonałaby poprawki jednakże nie doszły do porozumienia w tej kwestii z uwagi na sporny zakres wad i samej umowy.

Po tym spotkaniu pozwany wyjechał na urlop a po powrocie otrzymał fakturę, pomiędzy stronami trwała też korespondencja, która potwierdzała rozbieżności co do samego dzieła, zakresu prac dodatkowych i wad oraz wysokości wynagrodzenia a także sposobu sporządzenia i elementy kosztorysu. Ostatecznie wobec żądania powoda do przedstawienia czy pozwany domaga się wykonania poprawek czy obniżenia wynagrodzenia, pozwany przedstawił szczegółową listę rzeczy do naprawy i wezwał do ich usunięcia w terminie 5 dni roboczych.

W odpowiedzi na powyższe powód zakwestionował przedstawiony zakres poprawek wskazując, że pozwany żąda od niego nie umówionych prac. Pismem z dnia 15 października 2014r. pozwany ostatecznie wypowiedział umowę o wykonanie usług remontowych wobec nie dokończenia prac i nieusunięcia usterek.

Pozwany w międzyczasie zwracał się do właścicieli innych firm budowlanych o ocenę jakości wykonanych przez powoda robót. Ocena ta wypadła negatywnie, zwracano uwagę na niedbałość prac, widoczne łączenia płyt gipsowych, nierówności, niedoszlifowania, brak pionu i poziomu szpalet, zacieki, brak narożników lub ich przeszlifowanie, brak kątów prostych, krzywizny ścian. W opinii jednego z przedsiębiorców w celu osiągnięcia zadowalającego rezultatu remontu należy prace wykonać na nowo, poprawki są wykluczone. Wymieniony wycenił robociznę na kwotę między 9 a 10.000 zł.

Dowód: Umowa o wykonanie usług budowlanych k. 15, umowa o roboty budowlane z podwykonawcą – k. 16-17, kosztorys – k. 19, faktura VAT nr (...) – k. 20, zeznania świadków W. P. (1), D. J. (1), J. T. (1) , E. K. (1) 00;08:26-01:47:48, zeznania powoda P. S., zeznania pozwanego P. Z., wezwanie do zapłaty nr (...) z 12.08.2014r. z dowodem nadania – k. 41-42, pismo pozwanego z 18.08.2014r. – k. 43-44, korespondencja mailowa stron – k. 45-59, korespondencja pisemna stron – k. 51-62, wypowiedzenie umowy o dzieło – k. 63-64, ostateczne wezwanie do zapłaty z 09.10.2014r. – k. 65

Pozwany zapłacił powodowi za robociznę kwotę 4.000 zł.

(okoliczność bezsporna)

Przedmiotowe prace wykończeniowe w ramach zawartej umowy z dnia 27 czerwca 2014 r. zostały wykonane w sposób wadliwy, wobec czego doszło do uchybień w sztuce budowlanej. Potwierdzają to wady w jakości wykonanych robót, tj.: sufity podwieszane zostały zaszpachlowane w sposób niestaranny (widoczne łączenia płyt G-K), gładź

gipsowa została niestarannie nałożona (widoczne nie dotarcia masy szpachlowej), nowa ścianka, półka w salonie i przedpokoju zostały wykonane niestarannie (ścianka i półka niewymiarowe), obniżenie na halogeny w kuchni wykonane niestarannie (widoczne nie dotarcia), otwory na halogeny w korytarzu zostały błędnie wykonane (brak możliwości montażu lampek). W wykonanej przez firmę (...) pracy stwierdzono również: niestarannie wykonane malowanie farbą akrylową (widoczne smugi i zacieki, narożniki malowane nieodpowiednim pędzlem, nieestetyczne z widocznymi rysami), znaczne odstępstwa od pionu i poziomu przy szpaletach okiennych, liczne krzywizny przy szpaletach okiennych (odchyłki), odchyłki w wykonaniu tynku w korytarzu budynku (do 5mm), jak też wadliwe połączenia sąsiednich ścian oraz sufitów i ścian (brak linii prostej). Szereg wykazanych usterek wynika z istnienia krzywych ścian w remontowanym budynku.

Koszt usunięcia powyższych uchybień kształtuje się różnie w zależności czy prace miałyby jedynie poprawić estetykę wnętrza i obejmować ponowne malowanie - na poziomie 3.500 zł. a w wersji obejmującej wyrównanie ścian i naroży z dodatkowym nakładaniem warstw wyrównujących – 5.000 zł.

Dowód : opinia techniczna biegłej sądowej z zakresu budownictwa ogólnego mgr inż. B. K. z 29.01.2016r. – k. 133-143, wraz z pisemną opinią uzupełniającą z 08.04.2016r. – k. 162-167 i ustną opinią uzupełniającą z 24.06.2016r. – nagranie z rozprawy z 24.06.2016r.; 00:02:16-00:42:24, k. 189-189/V,

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił częściowo w oparciu o zeznania świadków i powoda, w całości na podstawie zeznań pozwanego, treści korespondencji i opinii biegłej ds. budownictwa.

Opinia biegłej jest rzetelna i wyczerpująca, potwierdza naocznie stwierdzone przez biegłą wady prac remontowo-budowlanych. Wymieniony w opinii zakres niedoróbek potwierdzają zeznania świadka J. T., E. K., D. J.. Widoczny podczas wizji biegłej efekt prac powoda nie może być i nie był kwestionowany przez niego samego. Niewątpliwie wynika ono z faktu, iż stanowisko powoda jest takie, że nie zobowiązywał się do remontu generalnego mającego na celu osiągnięcie oczekiwanego przez pozwanego celu opisanego w stanie faktycznym.

Odnosnie zeznań świadków W. P., D. J., E. K. ich zeznania mogły służyć do ustalenia stanu faktycznego tylko w ograniczonym zakresie z uwagi na to, że wymienieni nie byli naocznymi świadkami ustaleń dotyczących umowy pomiędzy stronami. Swoją wiedzę czerpali z tego co zostało im przedstawione przez powoda bądź pozwanego. Podczas gdy główną osią sporu między stronami była treść umowy obejmującej zakres prac, oczekiwania pozwanego, kwotę wynagrodzenia, oraz co było przedmiotem umowy podstawowej a co zostało zlecone przez pozwanego w trakcie prac remontowych.

To, że nawet prace do których obowiązku wykonania przyznawał się sam powód nie zostały wykonane w sposób fachowy potwierdziła opinia biegłej i zeznania świadków.

W zakresie ustaleń co do faktycznej treści umowy, wysokości wynagrodzenia sąd oparł się na zeznaniach pozwanego, treści korespondencji stron. Nie sposób przyjąć bowiem jak chce tego powód, iż pozwany zleciłby wykończenie budynku i prace remontowe po to aby wyłącznie odświeżyć mieszkanie i pozostawić w nim krzywe, nie posiadające kątów prostych ściany czy szpalety. Logika i zasady doświadczenia życiowego nakazują przyjęcie, że celem umowy było osiągnięcie takiego stanu lokalu, który umożliwiałby zamieszkanie w nim w stanie wykończonym zgodnie ze sztuką budowlaną. Wiarygodne zatem są zeznania pozwanego, że ustalając postanowienia umowy opisał jakiego efektu oczekiwał a nawet wymieniał konkretnie czynności, które miały być wykonane. Oczywiście pozwany nie musiał wskazywać sposobu w jaki skutek i dzieło należy osiągnąć bowiem nie jest budowlańcem i w tym celu wykonanie prac zlecił osobie prowadzącej działalność budowlaną. Niewiarygodne są twierdzenia powoda i świadka W. P., że powód miał wykonać tylko kosmetykę budynku jak i niewiarygodne i nieudowodnione ich twierdzenia, że podczas robót został powodowi zlecone szeroki wachlarz dodatkowych prac. Strony potwierdziły, iż ustalono wynagrodzenie na kwotę 9.000 zł., stanowisko powoda, że koszt prac dodatkowych to dalsza kwota około 5.000 zł. jest nieuzasadnione. Za prace dodatkowe można przyjąć wyłącznie te przyznane przez pozwanego, nie ma żadnych dowodów na ich inny

zakres a określenie przez powoda ich kosztu jest dowolne i niejasne. Z opinii biegłej wynika, że koszt prac dodatkowych wymienionych w pozycjach 11 i 12 oraz częściowo z pozycji 3 (kosztorys - k. 139) musi być mniejszy niż 3.800 zł.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Z poczynionych w sprawie ustaleń wynika, że pomimo nazwania pisemnej umowy z 27 czerwca 2014r. umową o usługi remontowo-budowlane, strony łączyła umowa o dzieło, przedmiotem której było wykonanie prac wykończeniowych w budynku przy ul. (...) w N., których efektem miało być podwieszenie sufitów i dodatkowe obniżenie w kuchni i salonie na halogeny, wyrównanie i prostowanie ścian, ich wymalowanie, wybudowanie dodatkowych ścianek, położenie parapetów i wykonanie szpalet, za co pozwany miał zapłacić powodowi kwotę 9.000 zł. tytułem kosztów robocizny. Dodatkowo w trakcie prac strony umówiły się, że wykonawca – powód wykuje nadproże i podniesie otwór drzwi wejściowych i wybuduje dodatkową ściankę w sypialni, za które na tym etapie nie ustalono ceny.

Zgodnie z art. 627 k.c. przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Oznacza to, że umowa o dzieło jest umową rezultatu, czyli jej istotą jest osiągnięcie zleconego i ustalonego celu, efektu.

Nie ulega wątpliwości, że po pierwsze przyjmujący zamówienie powód w ogóle nie wykonał umówionego dzieła a po drugie prace przez niego wykonane są wadliwe i niezgodnie ze sztuką budowlaną.

Stosownie do treści art. 636 § 1 k.c. jeżeli przyjmujący zamówienie wykonywa dzieło w sposób wadliwy albo sprzeczny z umową, zamawiający może wezwać go do zmiany sposobu wykonania i wyznaczyć mu w tym celu odpowiedni termin. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu zamawiający może od umowy odstąpić albo powierzyć poprawienie lub dalsze wykonanie dzieła innej osobie na koszt i niebezpieczeństwo przyjmującego zamówienie.

Zgodnie z art. 638 § 1 k.c. do odpowiedzialności za wady dzieła stosuje się odpowiednio przepisy o rękojmi przy sprzedaży. Oznacza to, że zgodnie z treścią art. 560 § 1 k.c. jeżeli dzieło ma wadę zamawiający może złożyć oświadczenie o obniżeniu ceny albo odstąpieniu od umowy, chyba, że wykonawca niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności usunie wady. Wyłączenie prawa do odstąpienia od umowy występuje wyłącznie gdy wada jest nieistotna

(art. 560 §4 k.c.).

Wady dzieła są istotne, jeżeli skutek ich wystąpienia dzieło jest niezdatne do określonego w umowie użytku, ze względu na to, że nie posiada cech umożliwiających jego eksploatację albo ma niewłaściwą formę zewnętrzną. Istotą umowy o dzieło jest bowiem, co wskazano wyżej, osiągnięcie określonego, zindywidualizowanego rezultatu w postaci materialnej lub niematerialnej. Jednym z kryteriów charakteryzujących umowę o dzieło jest możliwość poddania umówionego rezultatu (dzieła) sprawdzianowi na istnienie wad fizycznych.

Opisany w opinii biegłej i wynikający z pozostałego materiału dowodowego zakres, rodzaj wad wskazuje, że mają one charakter wad istotnych. W opinii biegłej możliwe jest poddanie ich procesowi naprawczemu a według zeznań świadka J. T. dla osiągnięcia właściwego celu remontu zgodnego ze sztuką budowlaną należałoby wykonać remont od nowa. Nie zmienia to konkluzji, że nawet przyjmując możliwość realizacji zadowalających poprawek to ujawnione wady są istotne.

W konsekwencji i w świetle cytowanych wyżej przepisów, wobec niewykonania przez powoda naprawy dzieła, i istotności wad, pozwanemu przysługiwało prawo do odstąpienia od umowy co zostało przez niego zrealizowane. W tym miejscu podkreślenia wymaga, że nie mają znaczenia twierdzenia powoda, że chciał dokonać poprawek, w tej sprawie korespondował z pozwanym, oraz, że podany przez pozwanego termin do usunięcia wad był nierealny bowiem od samego początku sporu wiadomym było, że powód nie poczuwał się do obowiązku wykonania dzieła zgodnie ze sztuką budowlaną. Powód prezentował zdanie, że tzw. nedoróbki są błahe, poprawki miały być kosmetyczne, zamykać

się w kwocie około 1.000 zł. i na pewno ich usuwanie nie miało doprowadzić do stanu zgodnego ze stanowiskiem pozwanego.

W przypadku odstąpienia od umowy – na podstawie art. 636 i 638 w zw. z art. 560 § 1 k.c. – strony zobowiązane są do rozliczenia już wykonanych robót, ale częściowe wynagrodzenie wykonawcy będzie zwykle umniejszone z tytułu szkód, jakie poniósł inwestor z powodu wadliwego postępowania wykonawcy. W niniejszej sprawie w ocenie sądu doszło już do wyrównania wynagrodzenia należnego powodowi z tytułu już wykonanych prac. Skoro wynagrodzenie zostało ustalone w kwocie 9.000 zł., koszt prac naprawczych zgodnie z opinią biegłej to 5.000 zł., zapłacona przez pozwanego kwota 4.000 zł. w całości wyczerpuje roszczenie przyjmującego zamówienie. Koszt prac dodatkowych został określony jak wskazano już jednostronnie i niejasno a wartości tej nie sposób ściśle ustalić nawet w oparciu o opinię biegłej wobec niewskazania powierzchni dodatkowej ścianki w sypialni.

Reasumując zauważyć trzeba, że przyjmujący zamówienie powód to osoba prowadząca działalność gospodarczą i wykonanie dzieła miało nastąpić w jej ramach. Prowadzący działalność budowlaną i remontową powód winien zadbać o takie sformułowanie pisemnej umowy aby w razie sporu nie było wątpliwości co do zakresu przyjętych na siebie obowiązków. Tymczasem przedstawiona przez niego umowa jest wysoce ogólnikowa, nie określa konkretnych prac a nawet wartości wynagrodzenia. Tym samym skoro posłużono się w umowie określeniem - prace wykończeniowe w budynku to niewątpliwie należy pod pojęciem tym rozumieć prace, które zmierzają do przystosowania budynku do zamieszkania, wykonane estetycznie i zgodnie ze sztuką budowlaną. Sama technologia tych prac, decyzja o wyborze właściwych środków i metod dla osiągnięcia oczekiwanego rezultatu musiała należeć do powoda jako fachowca. Rolą klienta składającego zamówienie jest nakreślenie celu a rolą wykonawcy odpowiednie dostosowanie sposobu wykonania prac, użycie odpowiednich materiałów, po konsultacji z zamawiającym i odpowiednim wyjaśnieniu mu procesu remontu.

Zatem mając powyższe na uwadze sąd orzekł jak w sentencji na podstawie cytowanych przepisów a o kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c.

Sędzia

ZARZĄDZENIE

1/ (...)

2/ (...)

3/ (...)

4/ (...)

N. (...)

Sędzia